

№ 2.

Wiipurin Läänin Maan-wiljelijoille.

Wiipurin Läänin Maanwiljelys-Seura, joka jo viime syksynä, eläimen ruoan wähyhden tähden, katsoi tarpeelliseksi ilmoittaa neuvoja ja tietoja, osittain kirjoituksellansa „Neuvo, miten talousoijat Wiipurin Läänissä, tämä hätäisenä talvena, tulewat raawaanruuwa-
kista antetuiksi,“ osittain ruotsin-kieleksi räntättyllä osoituksella, eri-
laatuisten raawaan-ruuwausten arvosta ja erilaatuisesta ruokkiraisen
tawasta y. m., tuntee nyt, tämän wuotisen huonon heinä-sadon täh-
den, vielä suuremman kehoituksen, ei ainoasti muistuttamaan ennen
mainituista kirjoituksista, waan myös lisäämään siihen mitä nykijet
kohdat näkyvät waativan.

Koska yhteisesti luullaan, niittyjen tänä vuonna antawan wä-
hintäin puolta wähemmän sadon kuin viime vuonna, ja koska mo-
nessa pitäjässä olkiakin tulee tawallisuutta wähemmän, katsoo maan-
wiljelys-seura sen hyödylliseksi, että raawatta hukataan sen werran
kuin ruuwausten wara käskee; mutta sen ohessa tahtoo Seura ilmoit-
taa wakuutuksensa olewan, ettei niitä pidä wähentää myömisellä, —

saatagoon rahan tarwis kernaammin muulla neuwolla autetuksi —
 waan raawaita pitää wähentää teurastamisella ja lihat kotona syö-
 tämän. Edut tästä hawaitaan selwästi seuraawaisesta luvun laskusta:

Jos kiirehtimällä myödaän raawaita tänä syksynä, ehkä toi-
 nen puoli kaikista läänin raawaista, niin hinnat epäilemättä pol-
 keutuwat eläinten oikiata arwoa alemmaksi, ehkä kolmeen eli neljään
 ruplaan lehmästä. Teurastettu lehmä antaa warmaan 8 leiwiskää lihaa,

joka, 60 kop. leiwiskän päälle, tekee	4 rup. 80 kop. hopiaassa,
nahka maksaa wähintäin	1 " 30 " "

Summa 6 rup. 10 kop. hopiaassa,

ja sittekin enempi, kuta suurempi lihanpaino lehmässä on.

Mutta teurastamisen voitto myömisen rinnalla hawaitaan ei
 ainoastaan tästä yksinfertaisesta luvunlaskusta, waan myös muistakin
 kohdista, jotka luultawasti owat wähemmin tunnetut. Yksi naula
 lihaa wastaa ihmisen eineeksi enemmin kahja naulaa ruisleipää. Jos
 nyt ihminen tarwitsee päiväksi 3 naulaa leipää ja siihen särwintä,
 niin woipi alentaa leiwän-määrän kahdeksi naulaksi ja lisätä särpi-
 men puolta puolella lihanaulalla.

Lehmä, joka antaa 8 leiwiskää lihaa, säästää niin muodon wä-
 hintäin 16 leiwiskää leipää:

joka, 40 kop. leiwiskälle, tekee	6 rup. 40 kop. hopiaassa,
ja kuin nahasta luetaan	1 " 30 " "

---

niin saapi teurastaja lehmästänsä 7 rup. 70 kop. hopiaassa,
 eli lähes kahja wertaa warotusta myöma-hinnasta.

Mutta tämä käytös tuottaa tainkaltaisen voiton ei ainoastaan rahaksi laskettuna, vaan myös kaksi muuta etua suuresta arvosta, nimittäin 1:ksi että monen vähä riista-wara senkautta säästetään ja 2:ksi että ihmiset saavat paljon terveellisemmän ja paljon tuskemman elatuksen.

Näistä syistä kehoittaa maanviljelys-seura erittäin vähempi waraisia, niin kohta kuin syksy syöttö eli laidun hupenee, raawaiten vielä ollessa kesä-lihasa, tappamaan ja itse syömään sen werran raawaiستانsa, että jääneitä hywin voidaan syöttää, ja tämä on tehtävä sitä haluisemmasti, kuin kokeista on tunnettu, että vähempi karja, syötetty samalla määrällä kuin suurempi, antaa runsaamman ja rasvaisemman maidon, ja tekee yhtä paljon, mutta voimakkaamman tateen.

Wiipurissa,

H. Geberwaller toimineen, 1853.

